

Instanța de insolvabilitate: Curtea de Apel Bălți (judecător D. Corolevski)

DECIZIE

28 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în următoarea componență:
președintele ședinței
judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea
Ion Druță
Luiza Gafton

examinând recursul declarat de „I.V.M. & C“ SRL,
în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea înaintată de lichidatorul
„Nistor“ SRL în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Daniela, împotriva
„I.V.M. & C“ SRL cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei,
împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017, prin care s-a
admis cererea; s-a validat poprirea înființată asupra mijloacelor bănești deținute de
„I.V.M. & C“ SRL; s-a încasat în beneficiul „Nistor“ SRL în procedura
simplificată a falimentului, din contul „I.V.M. & C“ SRL, suma bănească cu titlu
de datorie; și s-a încasat în beneficiul statului, din contul „I.V.M. & C“ SRL, taxa
de stat,

C O N S T A T Ă :

Din hotărârea Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017 (f.d. 86-68) rezultă
că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 11 martie 2015, (1) s-a admis cererea
înaintată de „Nistor“ SRL privind intentarea procesului de insolvabilitate față de
sine; (2) s-a intentat procedura simplificată a falimentului față de „Nistor“ SRL; și
(3) s-a desemnat administratorul autorizat Cernei Vadim în funcția de lichidator al
debitorului.

Din aceeași hotărâre a Curții de Apel Bălți rezultă că prin încheierea Curții

de Apel Bălți din 05 februarie 2016, (1) s-a destituit administratorul autorizat Cernei Vadim din funcția de lichidator al „Nistor“ SRL; și (2) s-a desemnat administratorul autorizat Ciobanu Daniela în funcția de lichidator al debitorului.

La 20 iulie 2017 lichidatorul „Nistor“ SRL în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Daniela, a înaintat o cerere împotriva „I.V.M. & C“ SRL (f.d. 4-5), solicitând: (1) validarea popririi înființate asupra mijloacelor bănești în sumă de 187 177 lei, deținute de „I.V.M. & C“ SRL; (2) încasarea în beneficiul „Nistor“ SRL în procedura simplificată a falimentului, din contul „I.V.M. & C“ SRL, a sumei de 187 177 lei; și (3) încasarea în beneficiul statului, din contul „I.V.M. & C“ SRL, a taxei de stat.

În motivarea cererii, lichidatorul a raportat că urmare a verificării documentelor contabile ale întreprinderii insolubile, a constatat că „Nistor“ SRL în procedura simplificată a falimentului deține o creanță în sumă de 187 177 lei față de „I.V.M. & C“ SRL, născută în baza livrărilor neachitate potrivit facturilor fiscale seria JB nr. 0341624 din 03 iunie 2013, nr. 0341627 din 04 iunie 2013, nr. 0341628 din 05 iunie 2013, nr. 0341626 din 13 iunie 2013, 0341606 din 15 iunie 2013 și 0341612 din 16 decembrie 2013.

A arătat că a înființat o poprire asupra mijloacelor bănești în sumă de 187 177 lei, deținute de „I.V.M. & C“ SRL, pe care i-a comunicat-o prin somația pe care terțul poprit a recepționat-o la 28 iunie 2017.

A precizat că până la data înaintării cererii, „I.V.M. & C“ SRL nu și-a executat obligațiile ce i-au revenit pentru efectuarea popririi.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017, (1) s-a admis cererea; (2) s-a validat poprirea înființată asupra mijloacelor bănești în sumă de 187 177 lei, deținute de „I.V.M. & C“ SRL; (3) s-a încasat în beneficiul „Nistor“ SRL în procedura simplificată a falimentului, din contul „I.V.M. & C“ SRL, suma de 187 177 lei cu titlu de datorie; și (4) s-a încasat în beneficiul statului, din contul „I.V.M. & C“ SRL, suma de 5 615, 3 lei cu titlu de taxă de stat.

La 29 ianuarie 2018 „I.V.M. & C“ SRL a expediat prin intermediul poștei în adresa Curții de Apel Bălți o copie a cererii de recurs împotriva hotărârii instanței de insolabilitate (f.d. 108-116; 125), solicitând: (1) casarea integrală a acesteia; și (2) trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de insolabilitate.

În motivarea recursului, „I.V.M. & C“ SRL a susținut că instanța de insolabilitate în mod neîntemeiat a considerat posibilă continuarea examinării cauzei în fond în ședința de judecată din 30 noiembrie 2017, or prin încheierea sa protocolară din 13 noiembrie 2017, aceasta a admis demersul lichidatorului privind reclamarea contractului de fidejusiune nr. 39/10-J din 25 iunie 2013, registrului de casă al „Neoservice“ SRL din 10 ianuarie 2014 și a împuternicirilor Cristinei Michitiuc de a semna contractul nr. 2 din 10 ianuarie 2014, acordându-i „I.V.M. & C“ SRL un termen de până la ședința de judecată din 14 noiembrie 2017 pentru prezentarea acestora.

A precizat că în ședința de judecată din 14 noiembrie 2017, reprezentantul său, Veremciuc Marin, a solicitat un termen suplimentar pentru prezentarea contractului de fidejusiune nr. 39/10-J din 25 iunie 2013, indicând că acesta se află

la sediul central al BC „Moldindconbank“ SA, solicitare admisă de instanța de insolvență, care a întrerupt ședința de judecată până la data de 30 noiembrie 2017.

A arătat că la 29 noiembrie 2017, reprezentantul său, Veremciuc Marin, a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată din 30 noiembrie 2017, afirmând că se află în deplasare peste hotarele Republicii Moldova, dar în ședința de judecată din 30 noiembrie 2017, instanța de insolvență, contrar art. 119 alin. (3) Cod de procedură civilă, fără a dezbate chestiunea referitoare la neprezentarea probelor reclamate, menționând că nu există dovezi privind imposibilitatea participării reprezentantului „I.V.M. & C“ SRL, a considerat posibilă continuarea examinării cauzei în fond.

A anexat la cererea de recurs dovezile de rigoare și a subliniat că instanța de insolvență, considerând probele reclamate, pe care recurentul de asemenea le-a anexat, a fi importante pentru justa soluționare a cauzei, dar făcând, în cele din urmă, abstracție de acestea, a încălcat principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale.

A evidențiat că nu neagă formarea datoriei în sumă de 187 177 lei în baza facturilor fiscale nominalizate de lichidator, dar a relatat că prin contractul nr. 2 din 10 ianuarie 2014, încheiat între „Nistor“ SRL, „I.V.M. & C“ SRL și „Neoservice“ SRL, părțile au convenit ca „I.V.M. & C“ SRL să achite suma respectivă în beneficiul „Neoservice“ SRL, fapt realizat chiar în data semnării contractului.

A explicat că prin contractele de credit bancar nr. 35/10 din 21 iunie 2010, nr. 39/10 din 08 iulie 2010 și 40/10 din 08 iulie 2010, BC „Moldindconbank“ SA a pus la dispoziția „Nistor“ SRL 320 000 dolari SUA (echivalentul sumei de 4 031 104 lei) și 8 425 953 lei, iar „Nistor“ SRL s-a obligat să restituie sumele primite și să plătească dobânzile și alte sume aferente prevăzute de contracte.

A notat că prin contractul de fidejusiune nr. 39/10-J din 25 iunie 2013, „Neoservice“ SRL s-a obligat, în calitate de fidejutor, să răspundă față de BC „Moldindconbank“ SA pentru executarea integrală de către „Nistor“ SRL a obligațiilor asumate prin contractele de credit bancar nr. 35/10 din 21 iunie 2010, nr. 39/10 din 08 iulie 2010 și 40/10 din 08 iulie 2010.

A reliefat că valoarea totală a creditelor bancare primite de „Nistor“ SRL era de 12 457 057 lei, iar la data executării benevole a dreptului de ipotecă prin transmiterea de către „Nistor“ SRL în beneficiul BC „Moldindconbank“ SA a imobilului ipotecat în scop de vânzare, datoria era în sumă de 10 395 982 lei, ceea ce înseamnă că 2 061 075 lei au fost achitați.

A susținut că în baza contractului de fidejusiune nr. 39/10-J din 25 iunie 2013, „Neoservice“ SRL i-a achitat BC „Moldindconbank“ SA o parte din suma de 2 061 075 lei, și anume suma de 1 166 749 lei, fapt confirmat și de BC „Moldindconbank“ SA.

În acest fel, a subliniat specificul raporturilor comerciale și juridice între „Nistor“ SRL, „I.V.M. & C“ SRL și „Neoservice“ SRL, care au dus la încheierea contractului nr. 2 din 10 ianuarie 2014.

A indicat că în procedura aceluiași judecător al instanței de insolvență se

află și acțiunea ce vizează declararea nulității contractului nr. 2 din 10 ianuarie 2014, iar procesele urmau a fi sau conexe pentru judecare concomitentă, sau prezentul proces trebuia să fie suspendat până la soluționarea acțiunii referitoare la declararea nulității.

A menționat că instanța de insolvabilitate s-a expus deja în privința validității contractului nr. 2 din 10 ianuarie 2014.

Consideră că cererea a fost depusă cu expirarea termenului de prescripție, or data-limită de executare de către „I.V.M. & C“ SRL a obligației asumate prin contractul nr. 2 din 10 ianuarie 2014, a fost 01 februarie 2014.

La 27 martie 2018 lichidatorul „Nistor“ SRL în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Daniela, a depus o referință (f.d. 137-139), solicitând respingerea recursului și menținerea hotărârii contestate.

Examinând recursul declarat de „I.V.M. & C“ SRL împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017 și studiind materialele dosarului în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia să respingă recursul și să mențină hotărârea instanței de insolvabilitate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Cu referire la încadrarea lichidatorului în termenul de declarare a recursului, Colegiul relevă următoarele.

Potrivit art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, Hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

La 30 noiembrie 2017 instanța de insolvabilitate a pronunțat doar dispozitivul hotărârii contestate, și nu hotărârea integrală, de care „I.V.M. & C“ SRL a luat cunoștință nu mai devreme de 23 ianuarie 2018, fapt confirmat prin copia plicului anexată la cererea de recurs (f.d. 117).

În aceste împrejurări, Colegiul ia în considerare condițiile de eficiență a parcurgerii unei căi de atac în procesul civil și conchide că „I.V.M. & C“ SRL, depunând cererea de recurs motivată la 29 ianuarie 2018, a respectat rigorile art. 8 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.

În continuare, verificând, în limitele invocate în recurs legalitatea hotărârii atacate, precum și ținând cont de art. 432 alin. (5) Cod de procedură civilă, Colegiul constată următoarele temeuri de respingere a recursului.

În conformitate cu art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, Dacă în procesul de adunare a probelor apar dificultăți, instanța este obligată să contribuie, la solicitarea părților și altor participanți la proces, la adunarea și prezentarea probelor necesare, cu excepția cazurilor în care instanța constată că cererea de reclamare a probelor este înaintată în mod neîntemeiat și cu scopul vădit de a tergiversa examinarea pricinii sau proba reclamată este în mod vădit lipsită de

pertinență.

Colegiul reține că prin încheierea protocolară a instanței de insolvență din 13 noiembrie 2017 (f.d. 37-39), s-a admis demersul lichidatorului „Nistor“ SRL în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Daniela, privind reclamarea contractului de fidejusiune nr. 39/10-J din 25 iunie 2013; și i s-a acordat „I.V.M. & C“ SRL un termen de până la ședința de judecată din 14 noiembrie 2017 pentru prezentarea acestuia.

În ședința de judecată din 14 noiembrie 2017 (f.d. 58-59), reprezentantul „I.V.M. & C“ SRL, Veremciuc Marin, a solicitat un termen suplimentar pentru prezentarea contractului de fidejusiune nr. 39/10-J din 25 iunie 2013, indicând că acesta se află la sediul central al BC „Moldindconbank“ SA, solicitare admisă de instanța de insolvență, care a întrerupt ședința de judecată până la data de 30 noiembrie 2017.

La 29 noiembrie 2017, reprezentantul „I.V.M. & C“ SRL, Veremciuc Marin, a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată din 30 noiembrie 2017 (f.d. 67), afirmând că se află în deplasare peste hotarele Republicii Moldova, iar în ședința de judecată din 30 noiembrie 2017, instanța de insolvență a considerat posibilă continuarea examinării cauzei în fond, a audiat explicațiile lichidatorului, a examinat probele din dosar, a declarat finalizată examinarea cauzei, a trecut la susțineri orale și s-a retras pentru deliberare, după care a pronunțat dispozitivul hotărârii atacate (f.d. 83-84).

Colegiul subliniază că admitând cererea lichidatorului privind reclamarea probelor, instanța de insolvență nu le-a considerat din oficiu indispensabile pentru justa soluționare a cauzei, ci pertinente în viziunea lichidatorului.

Astfel, în situația în care „I.V.M. & C“ SRL nu și-a executat obligația de prezentare a probelor reclamate în termenul stabilit, iar lichidatorul a considerat că poate să-și argumenteze temeinicia acțiunii și în lipsa acestora, instanța în mod corect a considerat oportună continuarea examinării cauzei.

În subsidiar, Colegiul punctează că inclusiv reprezentantul „I.V.M. & C“ SRL a consimțit ca ședința de judecată să se desfășoare la data de 30 noiembrie 2017, iar depunând cererea de amânare la 29 noiembrie 2017, acesta, pentru a avea o speranță legitimă în amânarea ședinței de judecată, trebuia, pe lângă dovada imposibilității prezentării sale, să explice considerentele din care nu va aduce probele reclamate în termenul indicat.

Colegiul evidențiază că reprezentantul „I.V.M. & C“ SRL nu a respectat niciuna dintre aceste două condiții, instanța de insolvență în mod întemeiat considerând posibilă examinarea cauzei în lipsa reprezentantului terțului poprit.

Art. 126 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 statuează că Sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești...care sunt datorate debitorului...în temeiul unor raporturi juridice existente.

Conform art. 126 alin. (11) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, Dacă din probele administrate rezultă că terțul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanța de insolvență va adopta o hotărâre de validare a popririi, prin care va încasa de la terțul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar,

va decide desființarea popririi.

Judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a 2-a, Cap. XXXVIII, Cod de procedură civilă, privește în exclusivitate probleme de drept material și procedural, verificându-se legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt, instanța de recurs nefiind în drept să dea o nouă apreciere probelor.

Astfel, Colegiul conchide că instanța de insolabilitate corect a purces la elucidarea esenței relațiilor comerciale și juridice între „Nistor“ SRL și „I.V.M. & C“ SRL și, raportându-le la dovezile oferite de părți, a emis soluția de rigoare.

Invocarea aprecierii eronate a probelor de către instanța de insolabilitate nu și-a găsit confirmare, or în materie de probațiune, instanța de insolabilitate a utilizat anume algoritmul legal de examinare a raportului material litigios.

În lipsa unui tablou clar al configurației juridice a rolului „Neoservice“ SRL în relațiile între „Nistor“ SRL și „I.V.M. & C“ SRL, determinată de pasivitatea procedurală a terțului poprit și nerespectarea de către acesta a încheierii protocolare a instanței de insolabilitate din 13 noiembrie 2017, instanța de insolabilitate s-a limitat la materialele din dosar.

Cu referire la invocarea expirării termenului de prescripție de înaintare a acțiunii, Colegiul consideră că „I.V.M. & C“ SRL urma să formuleze această obiecție în fața instanței de insolabilitate, pentru a putea fi supusă examinării în faza recursului.

În ceea ce privește faptul că în procedura aceluiași judecător al instanței de insolabilitate se află și acțiunea ce vizează declararea nulității contractului nr. 2 din 10 ianuarie 2014, Colegiul nu a identificat suficiente argumente pentru a considera imperativă conexarea proceselor pentru judecare concomitentă, sau suspendarea prezentului proces până la soluționarea acțiunii referitoare la declararea nulității.

Mai mult, Colegiul observă că „I.V.M. & C“ SRL nu a solicitat instanței de insolabilitate conexarea proceselor.

Sintetizând cele expuse, Colegiul va respinge recursul și va menține hotărârea instanței de insolabilitate.

Conform art. 445 alin. (1) lit. a) și 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se respinge recursul declarat de „I.V.M. & C“ SRL.

Se menține hotărârea Curții de Apel Bălți din 30 noiembrie 2017 în cauza civilă în procedura contencioasă la cererea înaintată de lichidatorul „Nistor“ SRL în procedura simplificată a falimentului, Ciobanu Daniela, împotriva „I.V.M. & C“ SRL cu privire la validarea popririi și încasarea datoriei, prin care s-a admis cererea; s-a validat poprirea înființată asupra mijloacelor bănești deținute de „I.V.M. & C“ SRL; s-a încasat în beneficiul „Nistor“ SRL în procedura

simplificată a falimentului, din contul „I.V.M. & C“ SRL, suma bănească cu titlu de datorie; și s-a încasat în beneficiul statului, din contul „I.V.M. & C“ SRL, taxa de stat.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea

Ion Druță

Luiza Gafton